

Zarządzanie ryzykiem jako narzędzie zapewnienia ciągłości i opłacalności biznesu

Adam S. Markowski

Politechnika Łódzka

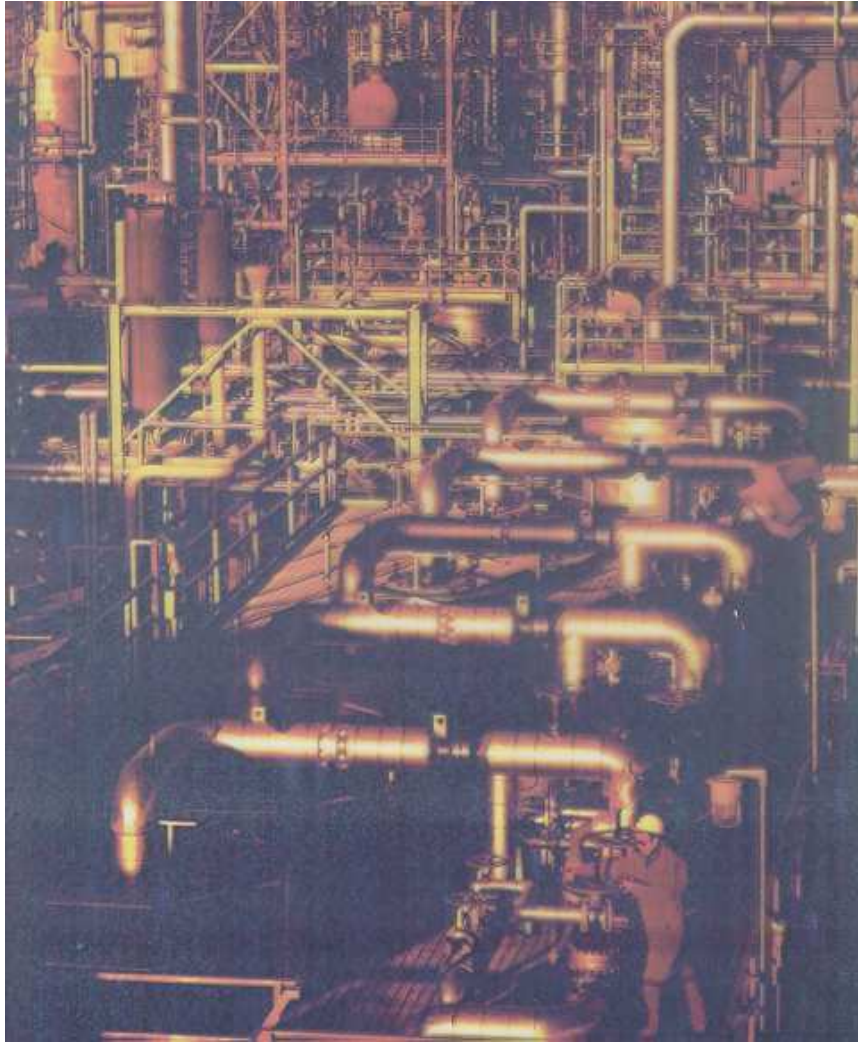
Katedra Inżynierii Bezpieczeństwa Pracy

XI Konferencja Bezpieczeństwo Techniczne w Przemysle Łódź 2012

Cel panelu

- Wskazać i wymienić doświadczenia w zakresie istniejących metod i narzędzi służących minimalizacji strat, które mogą powstawać w wyniku wypadków / awarii i innych niepożądanych zdarzeń.
- Co powinniśmy zrobić aby uzyskać dalszą, ciągłą poprawę stanu bezpieczeństwa i ochrony środowiska w naszych przedsiębiorstwach?

Zagrożenia technologiczne

Globalizacja → masowa produkcja

Bhopal 1984

- Uwolnienie ponad 20 ton substancji toksycznych
- 8000 ofiar w pierwszych tygodniach, łącznie ponad 20 000 ofiar
- 100 000 ludzi poważne urazy
- Odszkodowania – 470 mln \$
- Wyłączenie systemów bezpieczeństwa i brak planu awaryjnego

Czernobyl 1986

Katastrofa reaktora
i uwolnienie substancji
radioaktywnych

- 38 ofiar
- dziesiątki tysięcy
• napromieniowanych
- skażenie gleb i wód
- zniszczenie elektrowni

- Błąd operatora

- **Skutki transgraniczne**

Litwa 1989

Uwolnienie NH_3 : 7 ofiar, ewakuacja
w promieniu 35 km
Awaria systemu chłodzenia

Toulouse 2001

Wybuch saletry amonowej:
30 ofiar, straty 1,5 mld EU
Przekroczenie warunków
niestabilności termicznej

Gdańsk 2002

Wybuch zbiornika paliwa:
3 ofiary
Elektryczność statyczna

Buncefield 2005

Największy pożar w Europie,
40 rannych, poważne straty materialne
**Zapłon spowodowany awarią czujnika
poziomu**

Lista poważnych awarii

Czechowice Dziedzice ..

Flixborough – 1974 r.

Seveso – 1976 r.

Mexico City – 1984 r.

Bhopal – 1984 r.

Czernobyl – 1986 r.

Litwa – 1992 r.

Głogów – 1992 r.

...

Toulouse – 2001 r.

Korea Półn. – 2004 r.

Texas BP – 2005 r.

Buncefield – 2005 r.

.....

Porto Rico - 2009

Port Wentworth - 2009

Mexico Bay - 2011

Odnotowano ponad 15 000 takich
zdarzeń w ostatnich 30 latach

Czy jesteśmy bezpieczni ?

TAK.....

Dzika zwierzyna
w ZA Kędzierzyn

Gniazdo sokołów
w PKN ORLEN SA

ALE .....

„Pomysłowość” ludzka

„Pomysłowość” ludzka

Straty wskutek zagrożeń technologicznych

Na świecie

codziennie wypadkom przy pracy ulega **300 000 osób**
(w tym wypadkom ciężkim 30 000 osób)

Straty z w wyniku największych awarii (>100 mln\$) w latach
1972-2001 wyniosły **10.8 mld\$**

Łączne straty z tytułu wypadków, awarii, chorób zawodowych
w każdym kraju: co najmniej **2,5-5% PKB**

Straty - źródłem kryzysu

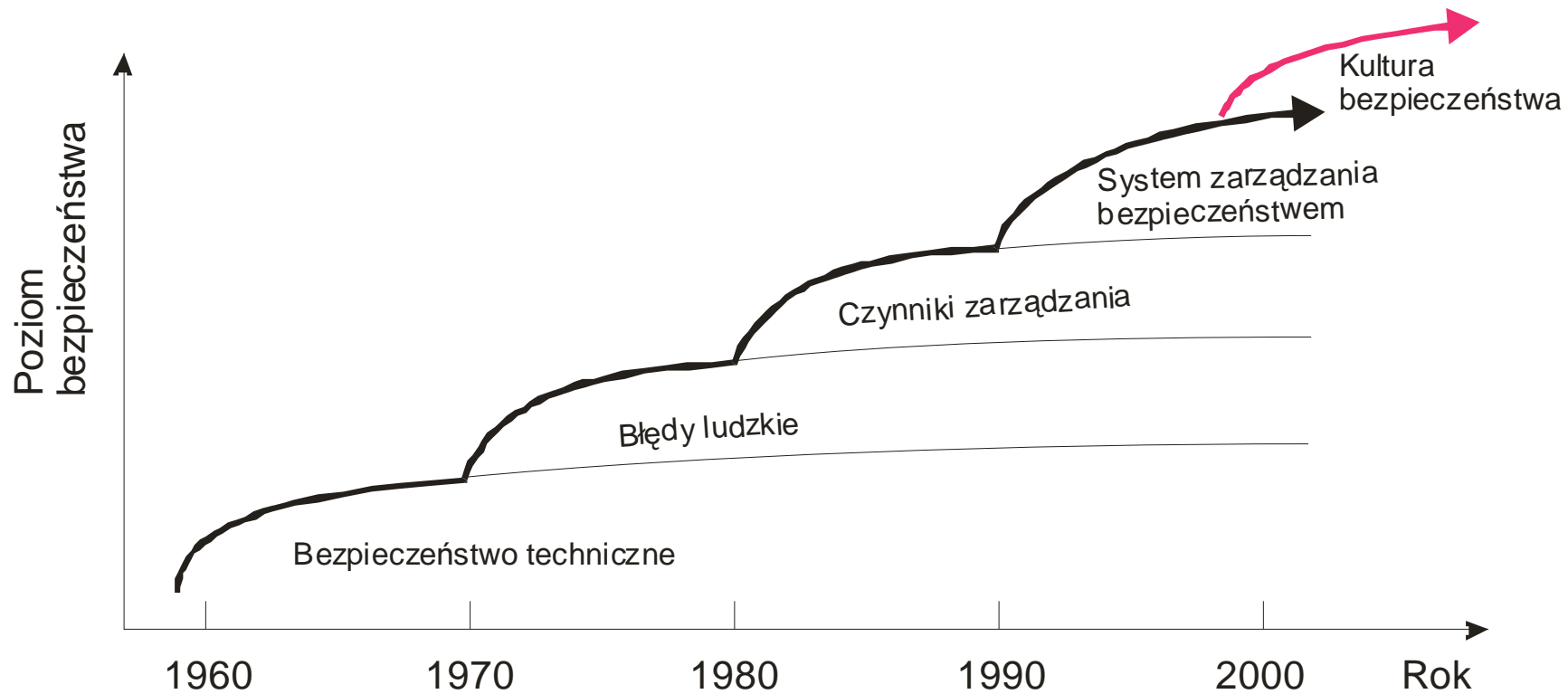
Skutki strat niepożądanych:

- brak zysków / bankructwo
- kryzys dostępności produktu
- kryzys reputacji społecznej

Działania obronne

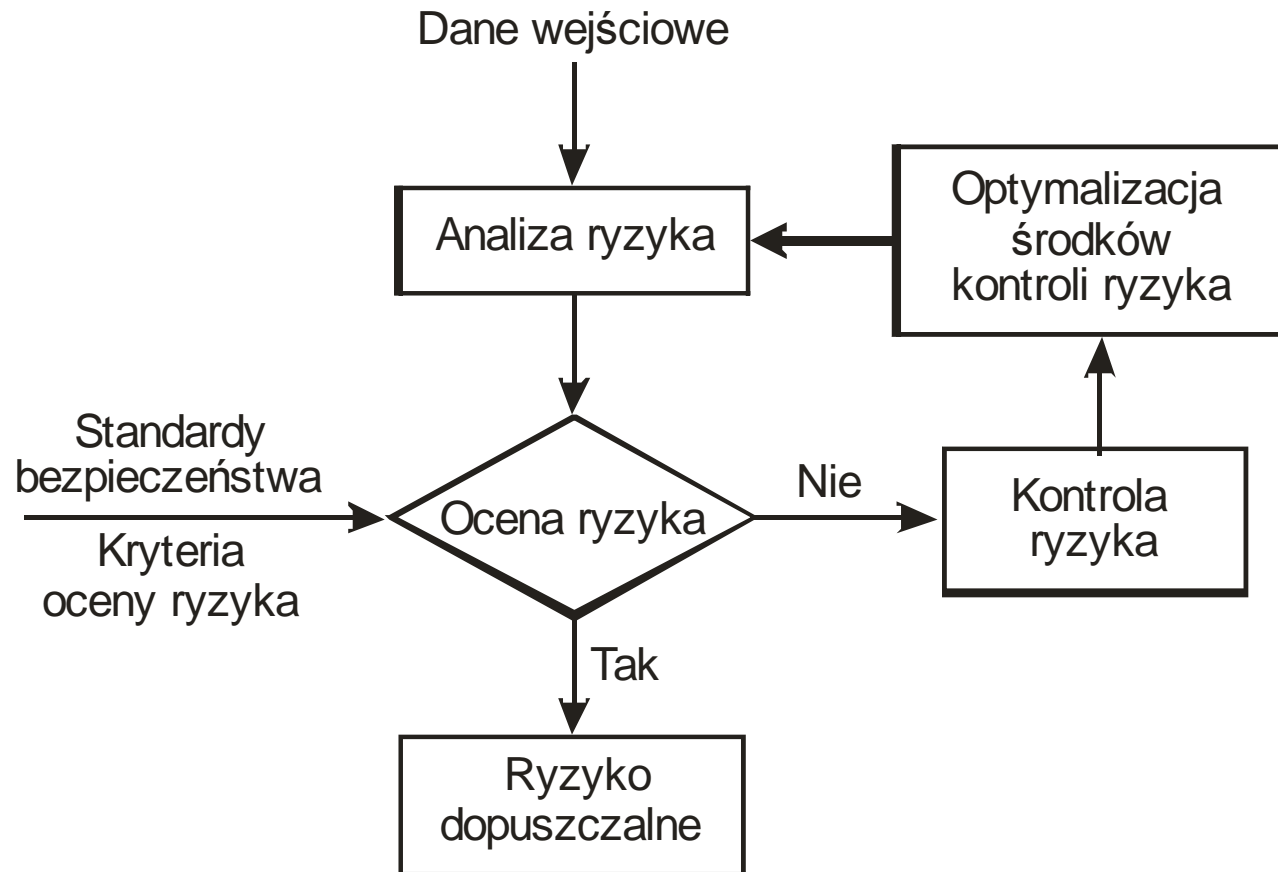
- Organizacje międzynarodowe: EU, WHO, UN, OECD...
- Regulacje prawne: Kodeks Pracy, Dyrektywy EU, Standardy techniczne i organizacyjne...
- Badania i rozwój: Nauka o Bezpieczeństwie

Zarządzanie ryzykiem - historia

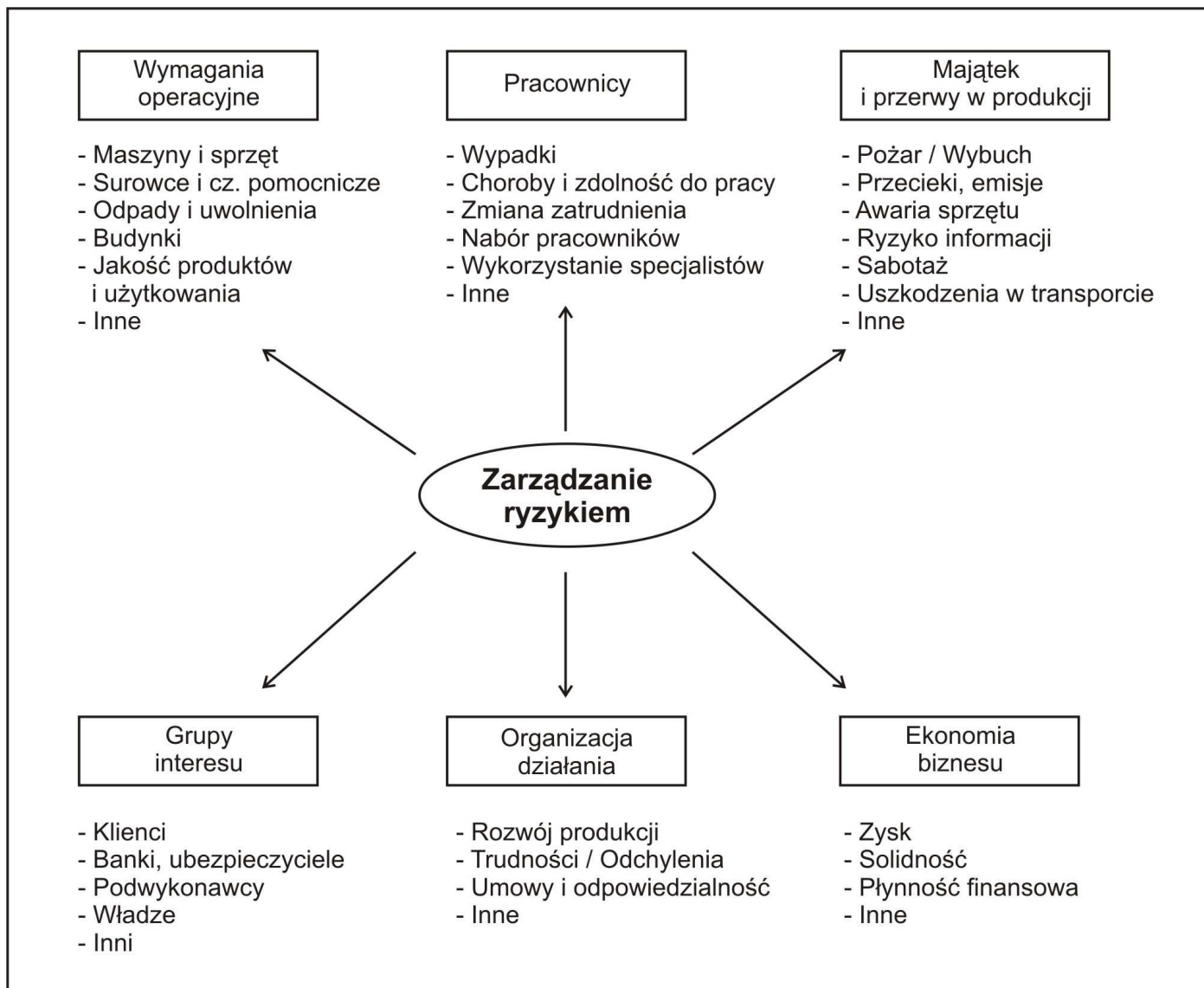

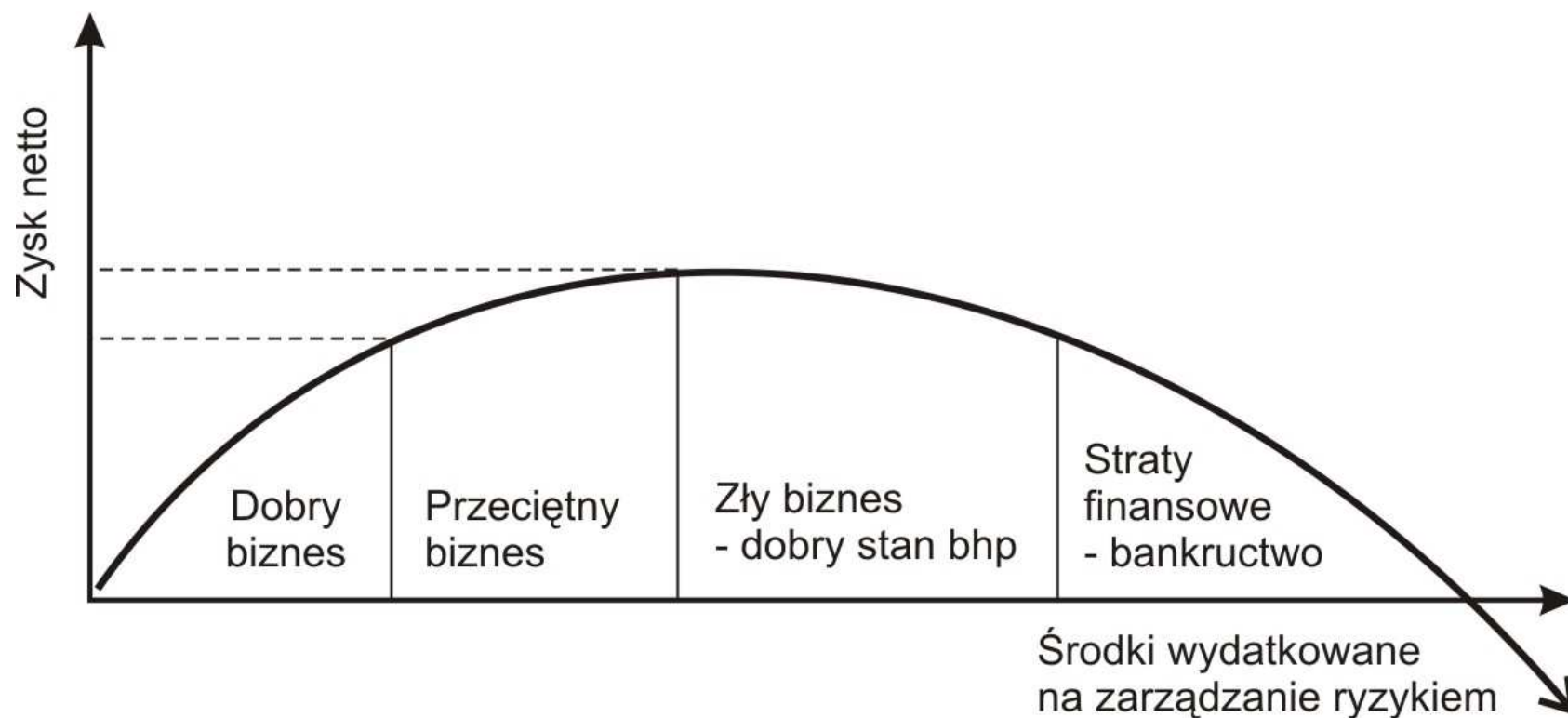
Cykl zarządzania ryzykiem

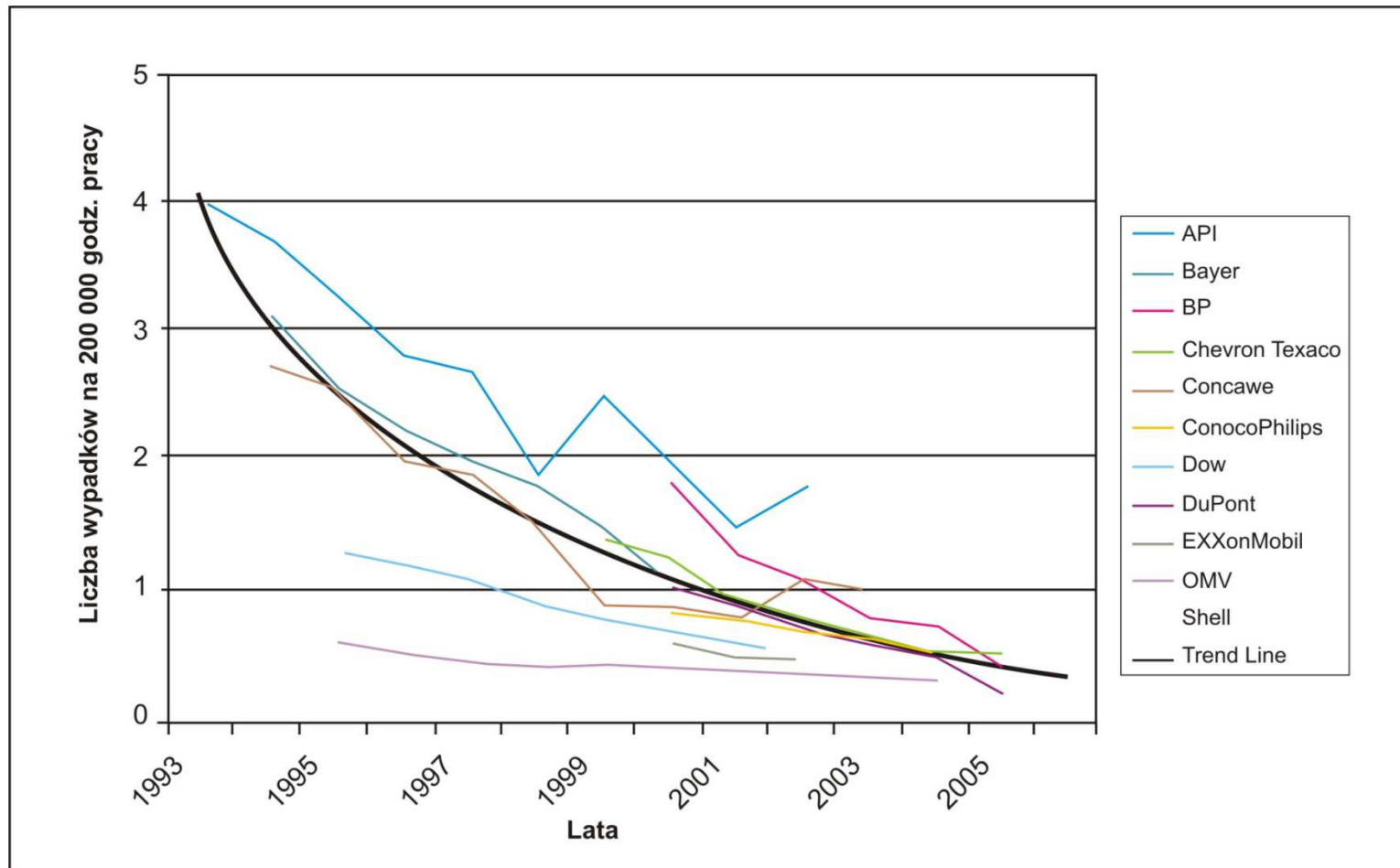
Obszary wpływu

Koszty działania systemu zarządzania ryzykiem

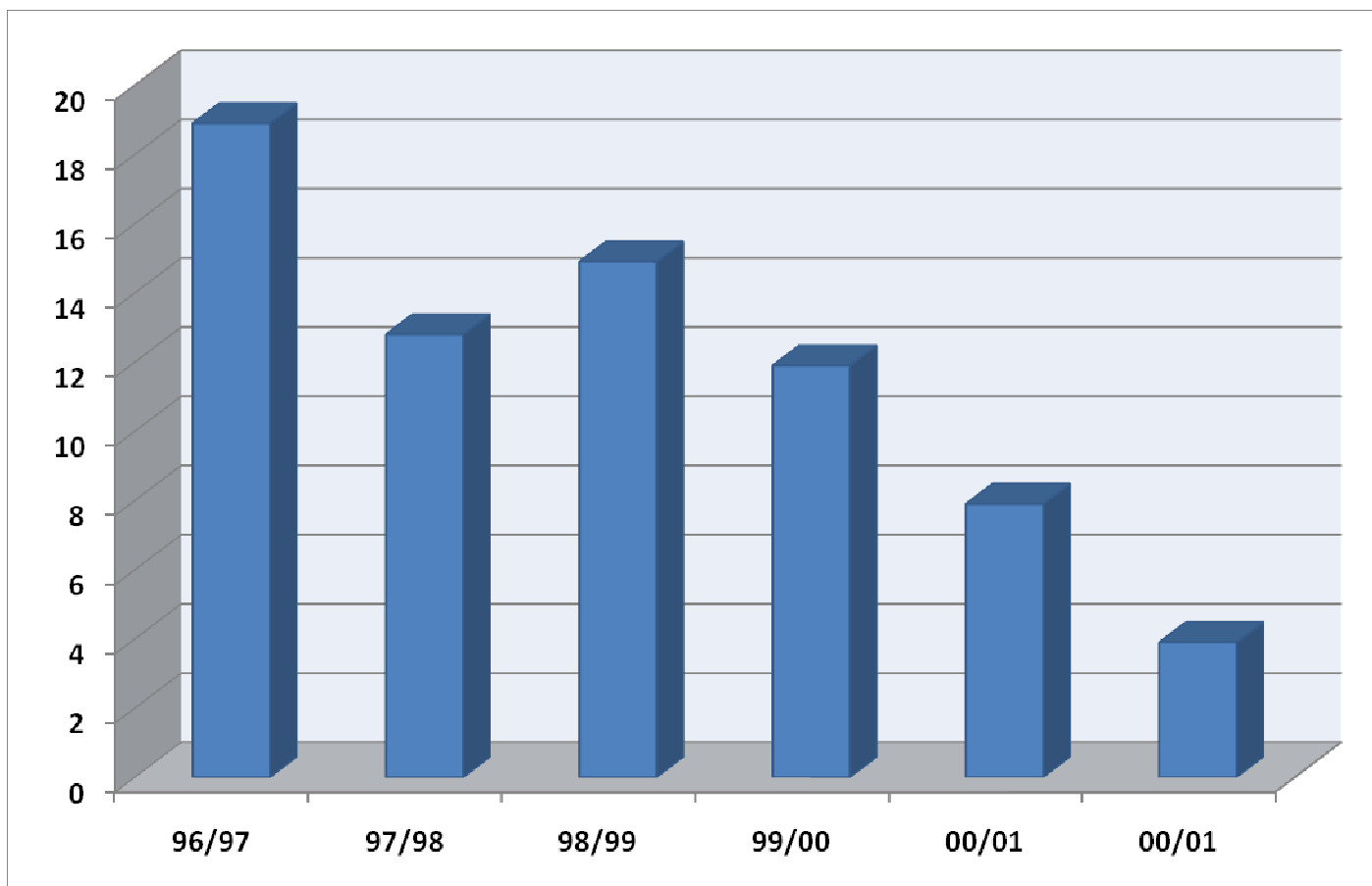

Korzyści z zastosowania systemu zarządzania ryzykiem

Obniżenie wskaźnika wypadkowości

Obniżenie wskaźnika reprezentującego poważne uwolnienia substancji niebezpiecznych

Wnioski

- Zarządzanie ryzykiem jest skutecznym narzędziem dla ograniczenia strat w działaniu przedsiębiorstwa i zapewnienia ciągłości działania.
- Zarządzanie ryzykiem powinno być integralną częścią ogólnego systemu zarządzania przedsiębiorstwem.
- Zasadniczą rolę we wprowadzeniu i realizacji skutecznych systemów zarządzania ryzykiem stanowią menadżerowie, ale realizacja tego programu powinna być obowiązkiem każdego pracownika i zależy od kultury bezpieczeństwa.